סב: הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

וכל שכן ברא [5]ברתא. מע"ג דאמרינן לעיל אין שני זכרים משגיס כגן וכת הכא שנא מכח מי שפטרתו מפריה ורביה פטיעה דקאי שפיר הכי במקום הכת: **חייב** אדם [5]לפקוד את אשתו. תומר ר"מ דפקידה זו אינו תשמיש אלא כשהוא רוצה לצאת בדרך אם הוא רחוק ממנה לא יצא לדרך אא"כ יפוד אליה ויפקדנה (ג) או בתשמיש או בשאר דברים וידבר על לבה ופריך מהתם נפקא ליה מלמד שהאשה משמוקקת על בעלה כשיוצא לדרך ומסתמא כיון שמתאוה לו יש לו לפוקדה דהמכבד אשתו עליו הכתוב אומר אז תקרא אלא לאשתו נדה ה"ג בכל הספרים ישנים והכי פי' דאז קרא אתא דאפילו באשתו נדה יש לו לפוקדה וכמה עונה אע"פ שאסור לשמש מ"מ שמחה ותענוג הוא לה הואיל ורוצה לצאת בדרך והכי אמרי' ברים הדר (עירובין סג: ופס) היכן בקיבעה שאים ואשתו ישנים שם עליו הכתוב אומר נשי עמי תגרשון מבית תענוגיה ואמר רב יוסף התם ואפילו אשתו נדה ומה שהניחו בספרים לא נגרסה אלא סמוך לוסתה אין נראה כלל דהניחו כן לפי שרוצין לפרש דפקידה היינו תשמיש ובשבועות (דף יח: ופס) מוכיח דסמוך לוסתה מדאורייתא מוהזכרתם את בני ישראל וגו' ועוד דמוקי לה ביוצא לדבר הרשות ופ"ב אפילו למאן דאמר (נדה דף עו.) ווסתות דרבנן אם כן סמוך לוסתה נמי דרבנן מכל מקום למה יהא מותר ביוצא לדבר הרשות: **סמוך** [5]פי'רבי. מאניו נמי קאי כדאמרי' בהנשרפין (סנהד' דף עו: ופס) ומע"ג דקטן לא תקינו ליה רבנן נשואין כדאמרינן לקמן (ג) בפרק אלמנה (דף סח.) מ"מ לגבי תקינו ליה נשואין לא הוי בעילתו בעילת זנות(ג): **והנושא** את בת אחותו. פירש בשב"ם דה"ה בת אחיו אבל אחותו נקט לפי שמצדלתו בדברים יסכים שנושא בתה ור"ת אומר דדוקא נקט בת אחותו לפי שהיא בת מזלו כדאמרי' (ב)כוכב בנים דומין לאחי האם(ג): המלוה

בני בנים הרי הן כבנים. קס"ד שמת הזכר או הנקבה והיה לו בן שיצרף עם אחות אביו או עם אחי אמו אין לבי האב חייב עוד בפריה ורביה. וטעמא שהיה לו למת בן הא לאו הכי לא קיים דשמת בעינן וקשיא לרב הונא: **כי פניא הניא להשלים.** כגון שלא היה לו לזקן אלא בן אחד ונשא הבן אשה והוליד בת פטור הזקן שהרי השלים זה את חובתו אבל אי הוה ליה מעיקרא זכר ונקבה ואפילו מתו בלא בנים קיים פריה ורביה: **דכולי עלמא.** בין לאביי בין לרבה: **פרי מחד.** והשני מת בלא בנים לא קיים הזקן פריה ורביה: **מיעקר מפרקיה דרב הונא.** שהיה מאריך בדרשיו ובריכים למי רגלים ומעמידים עצמן ונעקרים (ה) כדתניא בבכורות (דף מד:): **מנא הא מילתא לו.** מהני כתו קאי דבן בנו פטיעה לן: **מני מכיר ירדו מחוקקים.** ולא מצינו למימר מבני בניו אלא מבני כתו דהא כתיב קרא אחריה יהודה מחוקקי ולא משמשת לה דליתו מתרוייהו אלא הכי דנפקו מחוקקים מחלרון מבתו של מכיר אלמא בני בתו כבניו: **מפניפין.** דקתני אלא"כ כו' הא אם יש לו יבטל דלא כר' יהושע: **לערב.** לעת זקנתו: **אי זה יכבר.** אחה זרע יהא הגון וירא שמים ומתקיים: **מנכה עד אנעיפרים.** [בין העיירות הללו היו כולם]: **שמס.** שנשתכחה תורה: **ניחף.** אשה: **אלא אין עורכי כי.** אשתי דכתיב (בראשית ג) עזר כנגדו מיד תוציא נדתה ממני שלריך לעסוק בצרכי ביתו ותלמודו משתכח: **וידעת כי שלום אהלך.** בזמן שיש לך אהל ואין אהלו אלא אשתו שנאמר(ד) שובו לכם לאהליכם: **ואין פוקדה.** בתשמיש בעת עונתה: **כי שלום אהלך.** שלימה בירלאת שמים: **כשעה שיולא לדרך.** משום שמתאוה לו באותה שעה יותר: **תשוקתך.** תאותך: ה"ג **לא נצרכה אלא סמוך לווסתה.** [מע"ג] דאמור רבנן (שבועות דף יח:) חייב אדם לפרוש מאשתו וכו' ואפ"ה כשיוצא לדרך יפקדנה: **עונה.** אם רגילה לראות ביום אסורה כל היום ואם רגילה לראות בלילה אסורה כל הלילה: **וה"מ.** דחייב לפוקדה כי אזל לדבר הרשות אבל לדבר מצוה אי נמי מיטריך בתשמיש ויבטל ממצוה: **יוסר מגופו.** דזילותא דאיתתא קשה מדגברא: **והכנושא כת אחותו.** גיעגועי אדם רבון על אחותו יותר מן אחיו ומתוך כך נמצא מתכב את אשתו:

בני בנים הרי הן כבנים כי תניא ההיא להשלים מיתיבי [1]**בני בנים הרי הם כבנים** מת אחד מהם [2]**או שנמצא סרים לא קיים פריה ורביה תיובתא דרב הונא תיובתא: בני בנים הרי הם כבנים:** סבר אביי למימר ברא לברא [3] **וברתא לברתא** וכ"ש ברא לברתא **אבל ברתא לברא לא** א"ל רבא [4]**לשבת יצרה בעיא והא איכא דכולי עלמא מיהת** [5]**תרי מחד לא ולא והא אמרי ליה רבנן** [6]**לרב ששת נסיב איתתא ואוליד בני ואמר להו בני ברתי בני נינהו התם דחויי קמדחי להו** [7]**דרב ששת איעקר מפירקיה דרב הונא אמר ליה רבה לרבא בר מארי** [8]**מנא הא מילתא דאמור רבנן בני בנים הרי הן כבנים אילימא** [1]**מדכתיב הבנות בנותי והבנים בני אלא מעתה והצאן צאני הכי נמי אלא דקנית מינאי הכא נמי דקנית מינאי אלא מהכא** [2]**ואחר בא חצרון אל בת מכיר אבי גלעד ותלד לו את שגוב וכתיב** [3]**מני מכיר ירדו מחוקקים וכתיב** [4]**יהודה מחוקקי מתניתין דלאו כרבי יהושע דתניא רבי יהושע אומר נשא אדם אשה בילדותו ישא אשה בזקנותו היו לו בנים בילדותו יהיו לו בנים בזקנותו שנא'** [5]**בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה ואם שניהם כאחד טובים** ר"ע אומר למד תורה בילדותו ילמוד תורה בזקנותו היו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנא' בבקר זרע את זרעך וגו' אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ יר' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע והם הם העמידו תורה אותה שעה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסברה א"ר מתנא הלכה כרבי יהושע אמר רבי תנחום א"ר חנילאי [6]כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא שמחה בלא ברכה בלא טובה בלא שמחה דכתיב [7]ושמחת אתה וביתך בלא ברכה דכתיב [8]להניח ברכה אל ביתך בלא טובה דכתיב [9]לא טוב היות האדם לבדו במערבא אמרי בלא תורה בלא חומה בלא תורה דכתיב [10]האם אין עזרתי בי ותושיה נדחה ממני אל [11]נקבה תסובב גבר רבא בר עולא אמר בלא שלום דכתיב [12]וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך ולא תחטא אמר ריב"ל כל היודע באשתו שהיא יראת שמים ואינו פוקדה נקרא חוטא שנאמר וידעת כי שלום אהלך וגו' ואמר ריב"ל [13]חייב אדם לפקוד את אשתו בשעה שהוא יוצא לדרך שנא' וידעת כי שלום אהלך וגו' הא מהכא נפקא מהתם נפקא ואל [13]אישך תשוקתך מלמד שהאשה משתוקקת על בעלה בשעה שהוא יוצא לדרך א"ר יוסף [1]לא נצרכה אלא [2]סמוך לווסתה וכמה [3]אמר [4]רבא עונה [5]והני מילי לדבר הרשות אבל לדבר מצוה מיטרידי [6]ת"ר [7]האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו והמדריך בניו ובנותיו בדרך ישרה [8]והמשיאן סמוך לפירקן עליו הכתוב אומר וידעת כי שלום אהלך [9]האוהב את שכיניו והמקרב את קרוביו [10]והנושא את בת אחותו

והמלוה

[1] בני בנים הרי הן כבנים כי תניא ההיא להשלים מיתיבי בני בנים הרי הם כבנים. עיין יומא דף סו ע"ב ולעיל דף ח ע"ב ופפ"ר. רש"י בתוס' כתובות כ ע"ב ומע"ב ח מי יבוד"ק שם ומע"ד מע' י ול"ע ומרתשית כ"מ ה ע"ב יט כה ומהכרס"ת מ"ת סוף סימה דיה מ"ל תשקרין:

[2] אין העיירות הללו היו כולם: שמס. שנשתכחה תורה: ניחף. אשה: אלא אין עורכי כי. אשתי דכתיב (בראשית ב) עזר כנגדו מיד תוציא נדתה ממני אלרין לעסוק בצרכי ביתו ותלמודו משתכח: וידעת כי שלום אהלך. בזמן שיש לך אהל ואין אהלו אלא אשתו שנאמר(ד) שובו לכם לאהליכם: ואין פוקדה. בתשמיש בעת עונתה: כי שלום אהלך. שלימה בירלאת שמים: כשעה שיולא לדרך. משום שמתאוה לו באותה שעה יותר: תשוקתך. תאותך: ה"ג לא נצרכה אלא סמוך לווסתה. [מע"ג] דאמור רבנן (שבועות דף יח:) חייב אדם לפרוש מאשתו וכו' ואפ"ה כשיוצא לדרך יפקדנה: עונה. אם רגילה לראות ביום אסורה כל היום ואם רגילה לראות בלילה אסורה כל הלילה: וה"מ. דחייב לפוקדה כי אזל לדבר הרשות אבל לדבר מצוה לא משום דטריך במצוה אי נמי מיטריך בתשמיש ויבטל ממצוה: יוסר מגופו. דזילותא דאיתתא קשה מדגברא: והכנושא כת אחותו. אדם רבון על אחותו יותר מן אחיו ומתוך כך נמצא מתכב את אשתו: כדכתיב אפילו באחותו נדה דקאמר כל היכן דקבלנא אים ואשתו ישנים עליו הכתוב אומר ואת נשי עמי תגרשון מבית תענוגיה ומוקים לה בתלמודא אפילו באחותו נדה דקאמר דמיתסיגן אמא דבר"ש דמיתסיגן אמא דבר"ש דמיתסיגן אמא דבר"ש